

רשימות של אמציה בעלוני הקיבוץ, בשלל נושאים, מהשנים 2010-2014:

עלון מ'19 – 7.5.2010

זכויות הוותק / אמציה דיין

שאלת המפתח בדיון הציבורי של היום נוגעת לאופי הקיבוץ. בין העבר לעתיד. מחד, זה הקיבוץ שבנו הורינו "מן היסוד עולם ישן נחריבה", והם באמת האמינו בכך. אנחנו המשכנו ופיתחנו את "העולם החדש". יש השואפים לשמר את העולם הזה. ממול, קיים מחנה לא מלוכד, לא מגובש ברעיונותיו, שרוצה להעדיף את הרכיבים המשפחתיים, הקושרים את ההורים החיים בקיבוץ עם ילדיהם שעברו למקום אחר. להיות יותר אוטונומיים, פחות תלויים בוועדות. לקחת אחריות על חיינו, על גורלנו, משמעות הדבר, הגדלת התקציב האישי בצורה משמעותית.

אין מדובר במאבק אידיאולוגי אלא במאבק על משאבים!

כל הכורך זכויות עם אידיאולוגיה טועה ומטעה.

שינוי זה איום קטסטרופלי יחד עם פוטנציאל להתקדם, לצמוח.

לא כל עולם ישן מן היסוד צריך להחריב.

נראה לי שאם נעסוק בנקודות טעונות שיפור, נצליח בכוחות משותפים לקדם את עין השופט.

יש לנו קיבוץ מצוין, כמעט בכל שטח שנעסוק בו.

הבעיה היא בביצוע! בשינוי סדרי העדיפות.

מי שהציע להקים קרן חיים, ידע שזה ישקיט את הרחוב לזמן מה. אין כל צורך להפנות משאבים בכיוון - שאם לא כן, היו כבר מזמן מתחילים למלא קרן זו.

המזכירות שהציעה (והצעתה התקבלה) לכוון יסודות מוצקים לזכויות ותק, גם היא ידעה שהדבר ישקיט את הרוחות, שאם לא כן מדוע לקח שמונה חודשים להקים צוות לטיפול בנושא.

הכול במסגרת של סדרי עדיפות.

אוטונומיה, חופש לבחור ולהחליט בעצמי ולא על ידי הוועדות - שווה שינוי סדרי עדיפות.

מחיאות הכפיים שהיו בשיחה הקשורה לבנייה, היו בעקבות החלטה על סדרי עדיפות.

מי שאמר באותה שיחה שלוותיקים בני ה-70 יש שיכון בבית הסיעודי - ישמח לזרוק אותנו לכלבים.

אם לא נתעשת מהר ונקבע את נושא הוותק וההורשה בסדרי העדיפות שלנו, ניפגש אבלים וחפויי ראש בעוד

10 שנים עם הפיליפיניות וכסאות הגלגלים.

כתב לי ידיד ותיק וברצוני לצטט:

"אם אנשי השינוי היו עוזבים במנוחה את רעיון השוויון בעבודה (ברובד העקרוני שלו, חס וחלילה לא ברובד המעשי שלו) והיו עוסקים בנושאים שאתה מעלה, אני מאמין שכבר היה קורה משהו חיובי בנושאים אלה".

בואו נתלכד סביב נושאים הניתנים לביצוע - מבלי להתכתש עד ל"מפץ הגדול".

עיתון מס' 52 – 24.12.2010

ל צדק, לשוויון ולחופש / אמציה דיין

כולם צודקים - לפחות בתיאוריה.

השוויון עבור הרצים ל-100 מ' קיים רק במרחק ובעוצמת הרוח - האחד גבוה, השני חכם, השלישי יותר שרירי וכד'.

אצלנו השוויון מחולק על ידי ועדות למי ש"מגיע" לו - כך בלימודים, כך בשיכון.

החלטנו להפריט את האוכל מסיבה פרוזאית - **הקינאה** - בכל ערב שישי.

הדיבור בחדר האוכל היה על האורחים הרבים המובאים על ידי מספר משפחות.

בקיבוץ דיברו על החברים הנוסעים לחו"ל ל"שנורר" כסף, על פעילים המקבלים אש"ל - קינאה, רבותי, קינאה.

השוויון המלא - שוויון בצרכים, שוויון במעמד, שוויון בתגמול, הוא רעיון נאה, אבל הוא מסוכן כשהופכים אותו לאידיאולוגיה, לדת - במקום לראות בו רעיון מנחה, משאת נפש.

פרופסור אהרון בן זאב, רקטור אוניברסיטת חיפה, מזכיר קיבוץ לשעבר, כתב מחקר גדול על "קינאה ושוויוניות בקיבוץ". בין השאר כתב:

"בחברה קטנה הרגשות יותר חזקים - גם החיוביים, כמו עזרה לזולת, וגם השליליים, כמו כעס וקינאה. הגורם הרגשי - כשאנשים רואים שגם מי שלא מתאמץ מקבל באופן שווה, מרפה את ידם. בסך הכל בקיבוץ השוויון הוא עמוק, ובכל זאת יש קינאה. הקונפליקט הזה הורס יותר ויותר את הסולידריות בחברה קטנה כשלנו. אם מתאמצים גם מקבלים - לא מתפתחת הרגשת קיפוח".

הקיבוץ נכשל כמעבדה לשוויון - מקומונה א', שהייתה קיימת עם הקמת הקיבוץ, לא השכלנו לעבור לחברה פתוחה, המאפשרת לחברים לקחת את ההחלטות על גורלם בתוך מסגרת חברתית עם סולידריות רבה יותר מאשר בחברה הסובבת.

פילוסוף אחד אמר: "קל יותר למות למען אידיאל, מאשר להאמין בשינויו!!!"

עיתון מס' 20 – 18.5.2012

השבוע נפל דבר

חברים יקרים,

השבוע נפל דבר. בעיתון התנועה הקיבוצית נכתב:

קיבוץ ניר-יצחק, מהקיבוצים השיתופיים, החליט לאפשר לבניו

לבנות את ביתם, על חשבונם, בתוך הקיבוץ. ניר-יצחק לא רואה

במהלך זה פגיעה בקיבוץ ולא בעקרונות השיתופיים.

כבר למעלה מעשר שנים אני מנסה לשכנע את חברי המזכירות שהמהלך הזה, של בניית בתים

לבנים הרוצים לגור ליד הוריהם, הוא חשוב הן לבני הקיבוץ ובמיוחד להוריהם.
לדאבוני נענית בשלילה.

אני סבור כי אין שום צורך לחכות עד גמר הדיונים על אופי הקיבוץ.
מהלך כזה יכול רק לרכך את הקונפליקטים הקיימים ואינו סותר את רוח הקיבוץ השיתופי -
למעט הקנאה שהיא חלק מחיינו.

כל השנים האחרונות פנו אלי חברים בשאלה מדוע אני מקדם את המהלך.

חברים יקרים! **ללא תמיכתכם אין כל סיכוי שמהלך זה יקרה בשנים הקרובות.**
אני מזמין את כל מי שהנושא חשוב לו, שיתכבד ויכתוב כמה מילים לעיתון הקיבוץ.
ללחוש לי באוזן שאני צודק - לא מוביל לשום מקום. העיתון הוא כלי הביטוי היחידי העומד כיום
לפני החברים. **השמיעו את קולכם.**

להתראות בעיתוני הקיבוץ הבאים.

בברכה, אמציה דיין

עיתון מס' 32 – 10.8.2012

למסור את ההנהגה לצעירים / אמציה דיין

מייסדי הקיבוץ השכילו לעצב את דמותו של ביתם הקיבוצי על פי תבונתם בתחומים השונים.
מראשית הקיבוץ התרבות הייתה נכס עליון עבורם. ההצגות שעשו, הקשר למוזיקה, אירוח עדן
פרטוש לפחות פעם בשנה.

בריכת השחייה, הייתה מהראשונות שנבנו בכל ההתיישבות החלוצית.
פיתוח התעשייה מוקדם יחסית.

הקמת משנקים מתוך ראייה של עתידם ומקום עבודה אלטרנטיבי לכולם גם בשליש השלישי של
החיים.

אך מעבר לכל זה, **הם היוו דוגמה ומופת בדרך בה העבירו לנו, בניהם, את המנהיגות, את ניהול
הקיבוץ.**

מראשית שנות השישים, ממש עם חזרתנו מהצבא, העבירו כל מרכזי הענפים את הניהול לידינו,
בצורה מסודרת ואחראית.

מרכזי המשק הוחלפו על ידי הבנים מיד כאשר אלה סיימו את לימודיהם הגבוהים.
בהיותנו בני 35, מסרו לנו גם את תפקידי מזכירי הקיבוץ.

אחרון המייסדים בתפקיד מזכיר הקיבוץ היה שלמק ז"ל, שסיים את תפקידו בשנת 1975.

מאז ועד עתה, אנו שומרים בקפדנות על "המקל" שלא יעבור לידי הצעירים.

שני דורות של בני-בנים עברו עלינו בנעימים. את האחריות - לא העברנו.

נכון, מישהו יגיד - יניב.

נכון, מישהו יגיד - "הם לא רוצים".

אני מניח שלפני 20 שנה היו רבים יותר שהיו נכונים לקחת על עצמם את התפקידים החשובים יותר
של ניהול הקיבוץ.

היום, ועדת מנויים אומרת: **"הם לא רוצים! הם רוצים כסף"**.

מה פירושו של הדבר?
שמרכז משק ימשיך לכהן עד גיל 100?
שהמזכירים יתחלפו ביניהם עד גיל 90?
שהגזבר (שנכון היה לבחור בו, לדעתי) יוחלף בעוד 20 שנה?

יש מקום לחשיבה חדשה - והיא לא תקרה עם ההנהגה הקיימת.

אני קורא לכולנו להתגייס למשימה של העברת התפקידים המרכזיים בקיבוץ לצעירים.
הדבר דורש מכולנו התגייסות.
עלינו, הוותיקים, לוותר.
על הצעירים להתגייס למשימה החשובה.
ועל כולנו להבין שזהו מאבק חיוני להתחדשות בלעדיו - אנה אנו באים.

* גילוי נאות: מאמר זה נכתב לפני פרסום מועמדותו של אבנר הכהן לתפקיד המזכיר הארגוני.

עיתון מס' 12 – 21.3.2014

תיירות בעין השופט / אמציה דיין

בשבועות האחרונים זכינו להשתתף בפסטיבל "צלילי טבע", וליהנות מהאווירה, מתצוגות הענפונים והחברים.

מזג האוויר היה נאה, האווירה טובה - ורבים נהנו.

בקרוב, נידרש לדון בנושא: "תיירות בחצר המשק" – האם להמשיך ולקיימה ולפתחה - וכיצד.

בראש ובראשונה עלינו לחשוב ולבדוק, האם זהו באמת רצוננו לקיים אצלנו מערך תיירותי כלכלי, והאם אנו באמת מוכנים לפתוח את הקיבוץ, קרי הבית, לכל מיני אנשים מבחוץ שיגיעו לכאן.

אני חושב שבכדי להתייחס, יש להכין חומר כולל ועדכני בנושא ולהגישו לחברים לפחות שבועיים שלושה לפני האסיפה שתדון בו.

המידע יכול להתבסס על הנתונים והסיכומים של הענפונים והיזמויות מפסטיבל "צלילי הטבע" - ועל תוכנית עסקית עתידית לקיום מערך כזה בקיבוץ.

יש לבחון את הנתונים ועל פיהם לחשוב על האפשרויות.

נראה לי שיש פוטנציאל כלכלי בנושא התיירות באזורנו ובקיבוצנו היפה, אך גם חשוב מאוד לזכור ולהבין כי מרבית המאמץ יהיה בסופי שבוע.

אני סבור שדבר לא בוער להחלטה בזמן זה.

אם המחשבה היא להקים עסק כלכלי, נראה לי שרצוי לקבל קודם לכל החלטות לגבי שינוי אורחות חיינו.

בנוסף, אני סבור כי המאמץ האישי, בעיקר בסופי שבוע, ישתנה מאוד כאשר החבר יהיה אחראי על תקציבו. אני מקווה שהמזכירות תשכיל לעשות את הדיון על סמך נתונים בדוקים ומבוססים ככל האפשר.

בברכה ובהצלחה!!